
Fra: Christiansen, Gøril Onarheim
Sendt: 10.12.2011
Til: Postmottak KR
Kopi:
Emne: Høringsuttalelse NOU 2011:15 Rom for alle

Etter avtale sendes høringsuttalelse hvor kommunen fikk en utvidet frist til 10 desember.

Saken ble vedtatt i bystyret 08.12.11 under sak: 211/11

Vedtak:

Innstillingen fra komite for helse og omsorg ble enstemmig vedtatt.

Følgende er dermed vedtatt:

Bystyret tiltrer rådmannens forslag til høringsuttalelse slik det fremgår i denne sak med følgende tillegg:

tilleggsforslag under punktet statlig bostøtte (Kapittel 6):

Den bør imidlertid settes til 80 %, jfr. utvalgets påpekning av hvor viktig bostøtteordningen er, spesielt for barnefamilier.

Bystyret ber departementet sørge for at egenkapitalkravet i startlånordningen ikke blir økt

Vedlegg: høringsuttalelse NOU 2011/15: Rom for alle - Arendal kommune

Med vennlig hilsen

Gøril Onarheim Christiansen

Prosjektleder

BASIS - Boligsosialt Arbeid - Satsning I Sør, Arendal kommune

Tlf 37 01 37 83 Mob: 91 78 63 67

goc@arendal.kommune.no

Vår saksbehandler
Gøril Onarheim Christiansen, tlf 91786367

Saksgang:

Pol. saksnr.	Politisk utvalg	Møtedato
	Komite for helse og omsorg	
	Bystyret	

Høringsuttalelse NOU 2011:15 - Rom for alle

Rådmannens forslag til vedtak:

Bystyret tiltrer rådmannens forslag til høringsuttalelse slik det fremgår i denne sak.

Vedlegg:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/krd/dok/nouer/2011/nou-2011-15.html?id=650426>

Bakgrunn / Saksfremstilling:

Boligutvalget leverte i august 2011 meldingen NOU 2011:15 "Rom for alle. En sosial boligpolitikk for fremtiden", etter å ha jobbet med denne siden mai 2010. Mandatet for arbeidet har vært å utforme en ny offentlig utredning for den fremtidige boligpolitikken. Arbeidet ble igangsatt blant annet på bakgrunn av Riksrevisjonens undersøkelse og rapport av det boligsosiale arbeidet (2008). Høringsfrist for kommunene var 24. November 2011, men Arendal kommune har fått utsettelse til 10. Desember. Utredningen "Rom for alle" er omfattende og tar for seg utfordringer på statlig så vel som kommunalt plan.

Utvalget innleder sin melding med:

"Å ha et sted å bo er en forutsetning for helse, utdanning, arbeid og samfunnsdeltagelse. Den største utfordringen i den boligsosiale politikken er at langt fra alle bor godt og trygt. For enkelte er ikke tilgang til bolig tilstrekkelig. Også et tilbud av tjenester vil være nødvendig for å kunne bo".

Noen av utvalgets hovedkonklusjoner er:

- Bolig gir mer velferd; dette må forankres som den fjerde av velferdspolitikkenes pilarer sammen med helse, utdanning og inntektssikring.
- Et boligsosialt løft er mulig dersom det blir lagt til rette for at kommunene kan løse de oppgavene de er pålagt. Kommunene må sette mål for det boligsosiale arbeidet og integrere det i øvrig planverk.
- Boligeie har mange fordeler og bør bli mulig for flere enn i dag. For mange vil boligeie være både et bedre og et rimeligere alternativ.
- Stimulere til større innslag av seriøse og profesjonelle utleiery. Dette kan eksempelvis være private utleiery med en tydelig, sosial profil, som leier ut til utsatte grupper eller personer med lave inntekter.

Høringsuttalelse

Høringsuttalelsen konsentrerer seg først og fremst om de konkrete tiltak og nærmere om tiltak (innfelt i blå boks) som utvalget foreslår.

Kapittel 6: "Vanskeligstilte på boligmarkedet"

Tiltak	Nærmere om tiltaket
Styrke bostøtten for barnefamilier	Flere barnefamilier bør kunne motta bostøtte og en større andel av deres boutgifter bør legges til grunn for beregningen. Det foreslås at boutgiftstaket økes med kr 10 000 per person ut over første husstandsmedlem. Regelverket må justeres slik at barn med delt fast bosted inkluderes i bostøtteberegningen for begge foreldrene.

Bostøtten er i dag et direkte virkemiddel som i en viss grad dekker boutgifter i de tilfeller hvor husstander har høy boutgift og lav inntekt. Bostøtten mister noe effekt dersom det ikke årlig, tas høyde for prisutvikling i markedet. Boutgiftstaket er også lavere enn hva den faktiske husleien er, særlig slår dette ut hos store barnefamilier.

Tiltak	Nærmere om tiltaket
Justering av nivået på bostøtten etter bolig- og leieprisutviklingen	Bostøtten justeres ikke med bolig- og leieprisutviklingen. Det foreslås å utrede alternative indekseringsmetoder som kan bidra til å opprettholde bostøttens effekt over tid.

Også i Arendal er leiemarkedet stramt og vi ser at prisene har økt betraktelig de siste årene. I tillegg bør det tas høyde for varierende strømpriser. Dette gir grunn til å støtte utvalgets forslag om å utrede indekseringsmetoder som kan bidra til å opprettholde bostøttens effekt over tid.

Tiltak	Nærmere om tiltaket
Lik dekningsgrad i statlig bostøtte	Dekningsgraden i den statlige bostøtten bør bli lik for beboere i kommunale og private boliger. I dag er dekningsgraden 80 pst. for kommunale boliger og 70 pst. for private boliger. Dekningsgraden bør settes til 75 pst. i både private og kommunale boliger.

Dekningsgrad på bostøtte bør være lik for kommunale og private boliger. Bostøtten er et personrettet virkemiddel. Arendal kommune bruker privat innleie for å kunne øke antall boliger som kan tilbys vanskeligstilte, og ser ingen grunn til at det skal gjøres forskjell ut fra hvem som faktisk eier ut boligen.

Tiltak	Nærmere om tiltaket
Styrke tilskudd til tilpasning i bolig	Tilskudd til tilpasning i bolig bør styrkes med 75 mill. kroner, slik at flere boliger kan gjøres tilgjengelige for personer med nedsatt funksjonsevne.

Kommunen vil i fremtiden møte store utfordringer knyttet demografiske endringer i alderssammensetning. Samhandlingsreformen bereder grunnen for at man i størst mulig grad skal legge til rette for at mennesker skal kunne bo hjemme så lenge som mulig. Kommuneplanen og Helse og omsorgsplan for Arendal kommune har som uttalt mål at folk skal kunne bo lengst mulig i egen bolig, og som hovedregel bør alle kunne få nødvendig pleie og omsorg i sine vante omgivelser. Tilskudd til tilpasning er viktig for kommunen, både for mottakere som trenger omfattende tilpasninger så vel som mindre men svært nødvendige tiltak. En ser positivt på at tilskudd til tilpasning foreslås økt med 75 millioner, men utfordrer også til å gjøre nødvendige kalkulasjoner for å se om dette beløpet er tilstrekkelig med tanke på utfordringer i årene framover både for Arendal kommune og landet for øvrig.

Kapittel 7: "Eierlinja"

Tiltak	Nærmere om tiltaket
Startlån med risikodempende tiltak	<p>Det foreslås en mer fleksibel bruk av startlånet i kombinasjon med et sett av risikodempende tiltak. Startlån må kunne gis med løpetid inntil 50 år og med mulighet for avdragsfrie perioder. Startlånkunder med fastrente må kunne bruke fastrentelånet som en del av finansieringsgrunnlaget ved kjøp av ny bolig.</p> <p>Ved refinansiering gjennom startlån bør forbruksgjeld kunne inkluderes, dersom dette medvirker til at boligen kan beholdes. Det bør også kunne benyttes til å refinansiere forbruksgjeld dersom dette muliggjør kjøp av bolig.</p> <p>Kommunenes tapsfond til startlån må i særlige tilfeller kunne benyttes til å dekke tap ved salg av bolig.</p> <p>Utleieboligtilskuddet bør kunne brukes til å kjøpe boliger til vanskeligstilte boligeiere som risikerer tvangssalg. Eieren bør tilbys leieavtale som gir mulighet til å kjøpe tilbake boligen.</p>

Startlån er ett av kommunens viktigste virkemiddel for å kunne bistå til en varig god bolig for innbyggere som trenger det. Arendal kommune har de siste årene økt sitt låneopptak betydelig og har på denne måten blant annet bistått flere unge med å komme inn på boligmarkedet. Store deler av lånene blir gitt i kombinasjon med banklån. For den gruppen som av ulike årsaker ikke får lån i bank må kommunen fullfinansiere, og da gjerne i kombinasjon med tilskuddsmidler. Særlig beboere i kommunale boliger vil måtte trenge til dels betydelige tilskuddsmidler for å kunne være økonomisk i stand til å komme videre og kjøpe sin egen bolig. En er opptatt av sirkulasjon i boligmassen og ønsker derfor å kunne bidra til dette med å tilby finansiering slik at beboere kan kjøpe egen bolig. De tilskuddsmidlene kommunen får er lite i forhold til det totale låneopptaket. Ved så begrenset tilgang på tilskuddsmidler vil kun et fåtall kunne bli hjulpet.

Det forstås dit hen at utvalget foreslår å åpne for muligheter for nedbetalingstid på inntil 50 år for startlån, kombinert med tilbud om langtids fastrente (lavere enn kalkulasjonsrenten). Dette gir en fleksibilitet som gjør at man kan hjelpe flere også uten å innvilge tilskudd.

Tiltak	Nærmere om tiltaket
Boligtilskudd som rente- og avdragsfritt lån	<p>Tilskudd til etablering bør kunne gis som et rente- og avdragsfritt lån. Dette vil gi kommunene økt fleksibilitet til å skreddersy finansieringsløsninger tilpasset den enkelte husstands behov. Kommunene kan med dette bygge opp tilskuddsfond slik at midlene kan tildeles flere ganger.</p>

En vil poengtere at den summen kommunen får i boligtilskudd er liten, og fra statlig hold bør det gjøres et vesentlig løft på dette området. Boligtilskudd som rente og avdragsfritt lån er kommunen svært positiv til, men dette bør komme som et virkemiddel i tillegg til de ordningene som eksisterer i dag. Mer fleksibilitet i virkemiddel porteføljen fører til bedre og mer fleksible løsninger for kommunen, som skal fordele disse midlene.

Tiltak	Nærmere om tiltaket
Målrettet politikk for leie til eie	<p>Det foreslås at leasing og andre leie-til-eiemodeller settes i system og får et større omfang enn i dag. Også eie-til-leiemodeller foreslås som en del av en helhetlig sosial boligpolitikk for vanskeligstilte.</p>

En er positiv til at ulike typer eiermodeller, leasing, og delt eierskap blir satt i system og utprøvd. Det er en spennende tankegang å utvikle flere typer modeller for eierskap, der kommunen kan være med. Vi ser frem til å følge denne utviklingen og håper at det kan forskes på om modeller som eks ”Shared ownership” og ”Low Cost Home Ownership” kan videreutvikles for det norske systemet. Dette er modeller som særlig kan være aktuelle for yngre mennesker, en gruppe som i dag øker når det gjelder bostedsløshet

Kapittel 8: ”Det private leiemarkedet”

Tiltak	Nærmere om tiltaket
Utvide Husleietvistutvalget til flere kommuner	<p>HTU bør utvides til flere deler av landet. Særlig viktig vil det være å prioritere etablering av slike kontorer i områder med press på boligmarkedet, som i og rundt de større byene.</p>

Husleietvistutvalget har til nå vært forbehold større byer, og det er i dag kontorer i Oslo, Akershus, Bergen og Trondheim. Agder (begge fylkene) har til sammen 451 641 innbyggere jfr Statistisk Sentralbyrå i 4. kvartal 2010, og det er ikke husleietvistutvalg på Sørlandet. Det bør opprettes kontorer som kan arbeide enten interkommunalt

eller fylkesvis med dette. Husleietvistutvalget er et viktig redskap som leietagere kan benytte for eksempel når de opplever useriøse utleiery.

Tiltak	Nærmere om tiltaket
Styrket leieboerorganisering	Det bør opprettes en nasjonal leieboerforening. En god, nasjonal leieboerforening vil være avhengig av offentlig støtte.

En ser positivt på etablering av en nasjonal leieboerforening. Denne må kunne benyttes av alle typer leietagere (privat/kommunalt) En nasjonal leieboerforening bør prøves ut, men det må også opprettes kontorer i ulike regioner slik at flest mulig kan benytte en slik ordning.

Tiltak	Nærmere om tiltaket
Frivillig sertifiseringsordning for utleiery	Det foreslås utredet om det er hensiktsmessig og mulig å etablere en frivillig sertifiseringsordning for utleiery.

Arendal kommune bruker i økende grad privat innleie som et virkemiddel, for å forebygge bostedsløshet. En sertifiseringsordning vil gi kommunen et bedre vurderingsgrunnlag ved valg av samarbeidspartnere. En frivillig sertifisering gir trygghet for kommunen om at boligene holder standard etter gjeldende bestemmelser for dette.

Tiltak	Nærmere om tiltaket
Økt kunnskap om useriøse utleiery og uegnede utleieobjekter	Det er viktig med økt kunnskap om useriøse utleiery og uegnede utleieobjekter for å kunne hindre kommersiell utnyttning av vanskeligstilte grupper. Det foreslås at det både på nasjonalt og kommunalt nivå utarbeides undersøkelser for å få bedre oversikt over denne type utleievirksomhet. Relevante lover og regler bør gjennomgås for å avklare hvilke sanksjonsmuligheter kommunene har overfor useriøse utleiery og uegnede utleieforhold. Det bør videre vurderes om det er tilstrekkelig hjemmel for tilsyn og sanksjonering.

I mindre kommuner vil en ha bedre oversikt over useriøse aktører i markedet, men med et stort søkerpress på kommunale boliger må man inngå samarbeid med private aktører. Arendal kommune bruker og er i behov av tilgang til private utleieboliger. En støtter forslag til tiltak over.

Kapittel 9: ” Kommunal utleie”

Tiltak	Nærmere om tiltaket
Flere egnede boliger for personer med rusavhengighet, alvorlige psykiske lidelser og dobbeltdiagnose	Det foreslås en satsing på 2 500 flere egnede boliger til rusavhengige, personer med psykiske lidelser og dobbeltdiagnose. Satsingen bør målrettes de kommunene som har det største behovet. En slik satsing kan bare lykkes hvis den følges opp med et tilstrekkelig tjenestetilbud.

Ut fra kommunens synspunkt er dette blant de gruppene hvor det er flest utfordringer ved bosetting. Det krever ofte boliger med spesiell utforming, bomiljø skal hensyntas og det kreves til dels omfattende personalressurser for å kunne etablere og følge opp bruker på en tilfredsstillende måte i eget hjem. Dersom en skal utvide antall boliger må kommunen også settes i stand til å bemanne disse boligene gjennom økt rammetilskudd.

Tiltak	Nærmere om tiltaket
Rammer for bedre vedlikehold	Husbanken bør stille vilkår om kommunalt vedlikehold ved tildeling av tilskudd. Det foreslås en tidsbegrenset støtteordning for å redusere vedlikeholdsetterslepet i kommunale boliger. Det bør utredes nærmere hvordan støtteordningen skal utformes.

En er positiv til utvalgets forslag om en tidsbegrenset støtteordning for å redusere vedlikeholdsetterslepet i kommunale boliger.

En er usikker på hvordan det er tenkt at det skal stilles krav om vedlikehold ved tildeling av tilskudd, og dette må utredes nærmere hvilke konsekvenser det kan få om det åpnes opp for at vilkår kan stilles.

Tiltak	Nærmere om tiltaket
Forvaltningsskole og veileder	For å øke kompetansen på dette feltet foreslås det et studium om planlegging og forvaltning av kommunal boligmasse. Det foreslås også å lage en veileder i forvaltning av kommunale utleieboliger.

En ser positivt på "Forvaltningsskole". Fastsettelse av husleier basert på kapitalkostnader, drift og vedlikeholdskostnader er komplisert. Noen bygg har fellesarealer andre har felles varmekostnader. Kompetansen på dette er god i dag, men med fremtidige alternative boligløsninger får vi nye utfordringer som kan kreve annen og bedre kompetanse.

Tiltak	Nærmere om tiltaket
Økt fleksibilitet i bruken av tilskuddene	Det bør ses på modeller for sammenslåing av tilskudd til utleieboliger og omsorgsboliger. Felles regelverk vil forenkle administrasjonen av ordningene. Økt fleksibilitet mellom tilskudd til utleieboliger og til etablering, kan gi et mer helhetlig boligsosialt arbeid. Det bør utredes modeller for å slå tilskuddene til utleieboliger og omsorgsboliger sammen med tilskudd til studentboliger.

Sammenslåing av tilskudd kan gi et bedre og mer fleksibelt verktøy ved planlegging av nye boliger. Kommunen er positiv til at det foreslås økt fleksibilitet mellom tilskudd til utleieboliger og etablering i egen bolig. Dette gir større rom for individuelle løsninger som innbyggerne får nytte av. Disse sammenslåingene må sees i tillegg til fremtidig mulighet for å gjøre tilskudd om til rente- og avdragsfritt lån. Dess mer fleksibilitet dess større mulighet for at kommunen kan finne gode individuelle løsninger.

Kapittel 10: "Arbeidet med bostedsløshet"

Tiltak	Nærmere om tiltaket
En samordnet innsats for unge	Kommunen bør ha en ansvarlig person som representerer tjenesteapparatet. Alle kommuner bør utarbeide en felles bolig- og omsorgsstrategi for ungdom. Det bør utredes hvorvidt det offentliges ansvar for å gi hjelp til en trygg bosituasjon for barn, som er under eller har vært under barnevernets omsorg, i tilstrekkelig grad er regulert i dagens lovverk.

At det skal utarbeides en egen strategi for ungdom synes ikke hensiktsmessig. Utfordringen er å se ulike planer i sammenheng og i arbeidet med ny/e plan/er bør en se på om flere planer kan sees under ett og målet må være et godt kommunalt planverk, som også ivaretar unge mellom 18-23 år som er i barnevernets omsorg.

Tiltak	Nærmere om tiltaket
Beredskapsplaner for bostedsløse barnefamilier	Kommunene bør ha beredskapsplaner til bruk dersom barnefamilier står i fare for å bli, eller har blitt, bostedsløse. Bruk av midlertidige boliger for barnefamilier skal unngås og en eventuell kommunal bolig bør være i et ordinært bomiljø. Varslingsregelen i husleieloven bør evalueres. Det bør utredes hvorvidt det er hensiktsmessig å innføre en varslingsplikt i tilfeller der barnefamilier står i fare for å bli kastet ut.

Beredskapsplan, som skal benyttes hvis barnefamilier står i fare for eller mister bolig, integreres i kommunens kvalitetssystem eller tas inn som en del av allerede eksisterende plan/er. Vår holdning er å ha få, gode og operative planer. Kommunikasjon på tvers av enheter/fagfelt er vel så viktig, og dette må gjøres som en del av det daglige arbeid.

Tiltak	Nærmere om tiltaket
En samlet statlig innsats	Statlige tilskuddsordninger med til dels overlappende og supplerende formål, bør i større grad samordnes. Kommunene bør kunne søke om midler til både kompetanseutvikling, boliginvesteringer og oppfølgingstjenester.

Økt oppmerksomhet på arbeidet med å forebygge og bekjempe bostedsløshet er påkrevd. Klare nasjonale mål vil gi en større grad av samordning og forankring av arbeidet.

En ser positivt på en samordning av ulike tilskuddsordninger, og at man kan søke på flere samtidig. Dette innebærer at man kan se behovene og tiltakene mer i sammenheng, som vil gi et løft både på bolig-, fag- og personalinnsats. Det gir en mer effektiv utnyttelse av tilskuddsmidler og sannsynligvis en større gevinst for innbyggerne og kommunen.

Tiltak	Nærmere om tiltaket
Oppfølgingstjenester i bolig	Tilskudd til oppfølgingstjenester i bolig bør styrkes med 30 mill. kroner. Tiltaket må ses i sammenheng med utvalgets forslag om å styrke Husbankens boligsosiale kompetansetilskudd med 80 mill. kroner, og satsing på 2500 flere utleieboliger.

Det er positivt at både tilskudd til oppfølgingstjenester og kompetansetilskudd foreslås økt, men ved et så massivt mål som 2500 nye boliger innenfor rus/psykiatri synes 30 millioner kroner til oppfølgingstiltak å være lavt.

Tiltak	Nærmere om tiltaket
Bolig som en del av behandlingen	Bosted med oppfølging bør defineres som en del av behandlingen og legges inn i individuell plan. Spesialisthelsetjenesten (rus og psykiatri) bør ha ansvar for å starte en prosess med kommunen for å etablere et egnet botilbud i god tid før utskrivelse.

Å ha egen bolig – enten man eier eller leier - er et grunnleggende behov for de fleste. Å bli skrevet ut fra institusjon til en midlertidig bolig er svært uheldig for den det gjelder. At bolig skal gjøres som en del av behandlingen og legges inn i individuell plan er et godt tiltak. En er positiv til at spesialisthelsetjenesten (rus og psykiatri) har ansvar for å starte en tidlig dialog med kommunene. Imidlertid er det en del spørsmål som må avklares med tanke på gjeldende lovgiving ved søknad om bolig:

- Skal man ha øremerkede boliger til dette formål?
- Når bolig tenkes som en del av behandlingen innebærer det at man har *rett på* bolig og skal prioriteres framfor andre når man er ferdigbehandlet?

Kapittel 12: "Rollefordelingen mellom stat og kommune"

Tiltak	Nærmere om tiltaket
Husbanken som statlig samordner	Husbanken bør gis mandat til å samordne den statlige innsatsen innenfor den sosiale boligpolitikken. Politikkområdet bør særlig integreres bedre med ansvarsområder underlagt Helse- og omsorgsdepartementet, slik som rus, psykiatri og spesialisthelsetjenesten.

Husbanken er i dag en nær samarbeidspartner til Arendal kommune. Vi profitterer på deres kompetanse på boligsosialt arbeid så vel som byggetekniske og miljørette løsninger ved planlegging av boliger. Husbanken må sees som en naturlig aktør når boligpolitikken i større grad skal samordnes på tvers av departement. Gjennom hovedkontoret har de tett kontakt inn mot departementene og gjennom regionskontorene har de tett kontakt med kommunene som er utførere av boligpolitikken.

Tiltak	Nærmere om tiltaket
Lovfeste det kommunale ansvaret for å skaffe boliger til vanskeligstilte	Det må fremgå tydelig av loven at kommunene har plikt til å sørge for at det foreligger adekvate botilbud for personer med et helse- og omsorgsbehov, eller som av andre grunner ikke er i stand til å skaffe seg et forsvarlig bosted. Det er ikke tilstrekkelig at kommunen gir råd, veiledning og assistanse, hvis ikke dette fører til et tilfredsstillende resultat. Kommunen må ha plikt til å sørge for at et udekket boligbehov for denne gruppen finner en tilfredsstillende løsning. I forslag til ny kommunal helse- og omsorgslov bør § 3-7 om boliger til vanskeligstilte, endres til følgende: «§ 3-7 Hjelp til å skaffe bolig Kommunen skal gi nødvendig hjelp til å skaffe bolig til personer som ikke selv kan ivareta sine interesser på boligmarkedet, herunder boliger med særlig tilpasning og med hjelpe- og

vernetiltak for dem som trenger det på grunn av alder, funksjonshemming eller av andre årsaker.»
Det bør samtidig foretas en tilsvarende justering av den motsvarende bestemmelsen i NAV-sosialtjenesteloven § 15.

Det er interessant at utvalget ønsker å presisere kommunens plikt gjennom å endre lovteksten i ny kommunal- helse og omsorgslov og tilsvarende bestemmelse i NAV sosialtjenesteloven. Dette er en presisering av kommunens plikter utover dagens medvirkningsansvar jfr tidligere lovtekst:” å bidra til å skaffe en bolig.” At det også tydeliggjøres at dette gjelder boliger med særlig tilpasning og med hjelpe- og vernetiltak for dem som trenger det på grunn av alder, funksjonshemming eller av andre årsaker øker kommunens ansvar og reiser samtidig en del problemstillinger:

Hvor langt strekker kommunens plikt til å finne en tilfredsstillende løsning?

Hva er tilfredsstillende løsning?

Forslag til endring i lovtekst forutsetter at kommunen tilføres til dels betydelige ressurser for å være i stand til å møte en slik lovendring.

Tiltak	Nærmere om tiltaket
 Rett til nødvendig bistand til å få et forsvarlig botilbud	<p>Mye tyder på at de midlertidige botilbudene som gis, ofte er dårligere enn det som forutsettes, og at slike tilbud ikke sjelden gis for et vesentlig lengre tidsrom enn det som kan anses som midlertidig. Utvalgets flertall foreslår endret tittel, at det føyes til en ny andre setning og et nytt andre avsnitt i § 27 i Lov om sosiale tjenester i NAV, slik at denne lyder som følger:</p> <p>«§ 27 Forsvarlige boforhold</p> <p>Kommunen er forpliktet til å finne midlertidig botilbud for dem som ikke selv er i stand til dette. Slikt midlertidig botilbud skal ikke gis for lenger enn totalt tre måneder.</p> <p>Den som etter tre måneder er uten et forsvarlig botilbud og ikke selv er i stand til å skaffe seg dette, har krav på nødvendig hjelp fra kommunen til å skaffe seg et egnet varig botilbud.»</p> <p>Utvalgets mindretall vil ikke gå inn for at det innføres en slik individuell rettighet til nødvendig hjelp fra kommunen til å skaffe et egnet og varig botilbud.</p> <p>I dag må midlertidige botilbud organiseres i NAV-kontoret, jf. § 13 i lov om arbeids- og velferdsforvaltningen. Kommunene bør selv ha frihet til å velge hvor dette skal organiseres.</p>

En stiller seg bak forslaget om at ingen skal bo lenger enn tre måneder i midlertidig bolig. Det bør imidlertid være mulig å søke dispensasjon fra tremåneders regel i særskilte tilfeller. Det kan være hensiktsmessig hvis man for eksempel venter på at permanent bolig ferdigstilles for å unngå unødige flyttinger i mellomtiden.

Øvrige endringer som foreslås i dette tiltaket forutsetter at kommunen tilføres til dels betydelige ressurser for å være i stand til å møte en slik lovendring.

Tiltak	Nærmere om tiltaket
Boligsosialt arbeid som del av velferdsutdanningen	<p>Boligsosialt arbeid bør være en del av den generelle helse- og sosialfaglige utdanningen.</p> <p>Gjennom meldingen om velferdsutdanning bør det legges til rette for at boligens betydning vektlegges sterkere i forskningen.</p>

Det er positivt at man ønsker å ta det boligsosiale faget inn som en del av den generelle helse- og sosialfaglige utdanningen. Det bør også legges opp til at man kan spesialisere seg på boligsosialt arbeid.

Tiltak	Nærmere om tiltaket
Bedre datagrunnlag for å vurdere måloppnåelse	<p>Det er behov for mer kunnskap om hva som gjør at personer kommer i en vanskelig situasjon på boligmarkedet. Det er også behov for individrettede data som kan følge utviklingen over tid.</p> <p>ASSS-nettverket bør trekkes inn i utviklingsarbeidet av KOSTRA og rapportering på det boligsosiale arbeidet.</p> <p>Det bør stimuleres til at det utvikles bedre støttesystemer for kommunene i deres arbeid innenfor det boligsosiale området.</p>

Det er stadig behov for bedre tallmateriale og forskning på dette området. Gjennom BO-kart og rapportering i Kostra får kommunen tilgang til noe tallmateriale. Det finnes ikke eget saksbehandlingssystem for det boligsosiale

arbeid - det være seg tildeling av bolig eller oppfølging i bolig. Kunnskap må hentes ut fra flere systemer og dette er tungvint og gir til dels dårlig statistikkgrunnlag.

Vurderinger:

Arendal kommune deltar i Husbankens utviklingsprogram og har et tett samarbeid med region Sør. Kommunens boligsosiale politikk og aktivitet er avhengig av de rammevilkår staten gir, gjennom både personrettede virkemidler og føringer i budsjetter. Langsiktige strategier og god lokal kunnskap er nødvendig for å kunne sette inn riktige tiltak. Når det gjelder behov i et langsiktig perspektiv er det viktig å ha valide tall.

Rådmannen er av den oppfatning at "Rom for alle" er en melding som foreslår omfattende tiltak, og det er en viktig melding med tanke på både å forebygge bostedsløshet og boligsosialt arbeid i årene framover. "Rom for alle" har flere gode forslag, som det ikke er vanskelig å støtte. Imidlertid er det flere forslag til tiltak som kun kan støttes under forutsetning av at kommunen settes i stand til gjennom økte økonomiske rammer å gjennomføre flere av de tiltakene meldingen legger opp til.

For rådmannen

Kommunalsjef Torill Skår

22.11.11